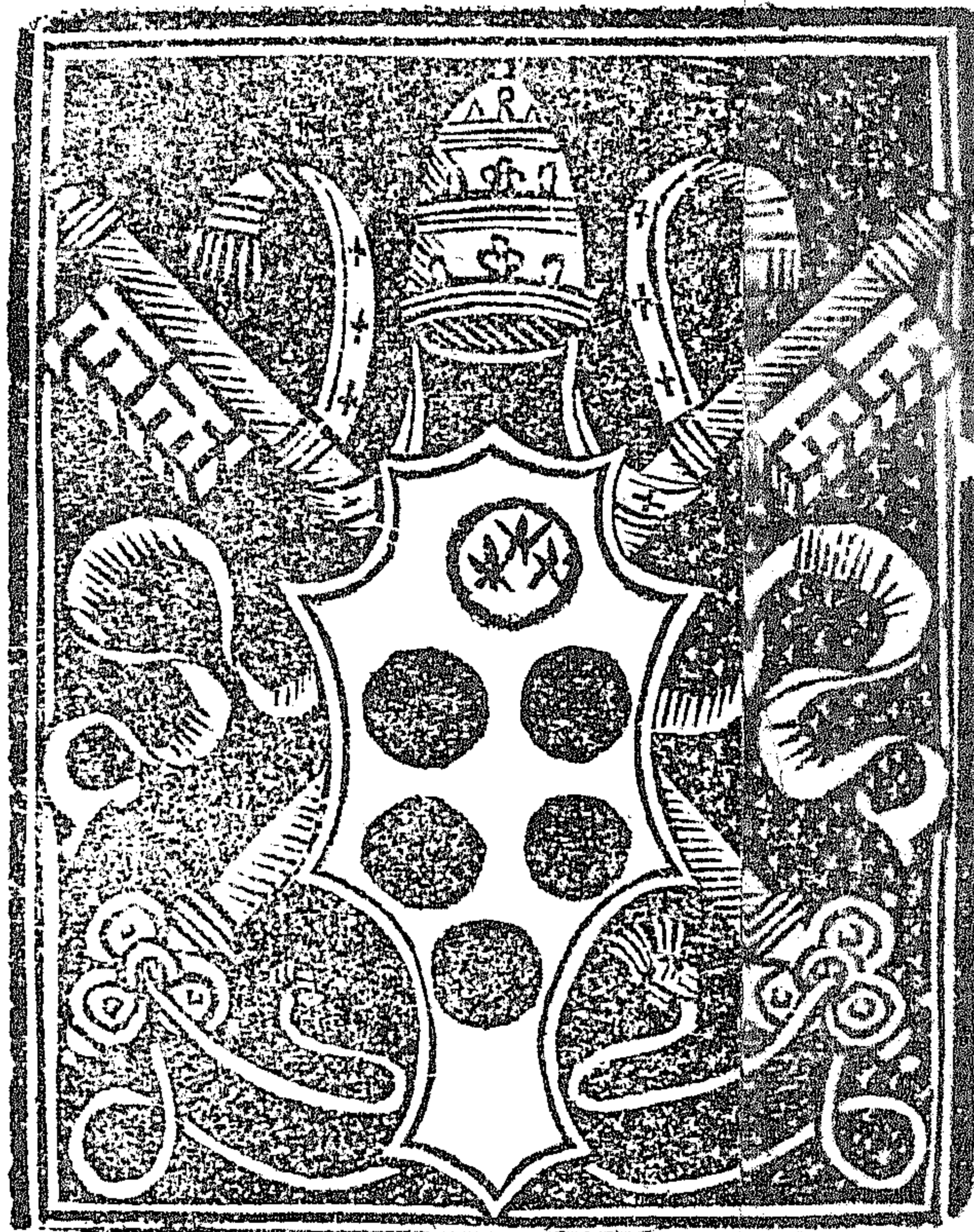

Bulla Undecime Sessionis Reformationis Predicatorum divini verbi: lecta per R. p. d. Joannem Epum Revalien. Illustrissimorum Principum dñorum Joachim Principis Electoris: ac Alberti Magni Magni Militie ordinis Theutonicoz: Marchionum Brandenburgensium Oratorem.

2-17
Bulla Undecime Sessionis Reformationis Predicatorum diuini uerbi: lecta per R. p. d. Joannem Epum Reualien. Illustrissimorum Principum dñorum Joachim Principis Electoris: ac Alberti Magni Magni Militie ordinis Theutonicoꝝ: Marchionum Brandenburgensium Oratorem.

LEO Episcopus seruus seruorum dei/
Ad perpetuam rei memoriam/Sacro approbante
Concilio. ¶ Superne Maiestatis presidio/per cu-
ius ineffabilem prouidentia celestia/simul & ter-
rena diriguntur, super Gregem dominicū nobis
cōmissum, speculatoris officium (quantum imbe-
cillitati nostre cōceditur) exercentes: totaq; men-
te nobiscum ipsi reuoluētes, inter alia complura/
& magna ad nos etiam pertinere/ ut munus pre-
dicationis: quod in Ecclesia dei precipuū/ac per-
necessarium/magniq; fructus/atq; utilitatis, dū/
modo recte/ & ex sincera caritate erga deū, & pro-
ximū/ preceptisq; / & exemplis sanctorū Patrum/
qui hoc profitētes magna cum fidei fundatione/
ac propagatione / plurimū Ecclesie contulerunt,
exerceatur. Quippe quod Redemptor noster pri-
mus fecit / & docuit: & eius precepto / & imita-
tione, Duodenus ille Apostolorū numerus/ quasi
totidem celi/ dei ueri gloriam enarrantes/ per or-
bem terrarum, uniuersum genus humanū/ quod
sub peccati iugo uetusta seruitute continebatur,
sensim ab eorum tenebris educentes/ & ad perpe-
tue salutis lucem excitātes, uerbum ipsum dei in
omnem terram / & in fines orbis terre / tum ipsi
prius/ tū deinde sui successores/ longe, lateq; pro-

pagatierunt/ altissimeq; fundarunt : ut qui nunc tantum subeunt onus/meminisse debeant/ creberimeq; secum reuoluere/ preter Autoris ipsius/ ac fundatoris Iesu Christi pientissimi Redemptoris/Petri/etiam & Pauli/ceterorumq; Apostolorum/ & domini discipulorum se uices quo ad hoc officium subire/ac sustinere. Sane fidedignorum relatione percepimus/q; nonnulli Predicatores nostris temporibus (quod dolenter referimus) non attendentes se eorum/quos diximus/& insuper sanctorum Ecclesie doctorum/aliorumq; sacram Theologiam profitentium : qui assistendo iugiter christianis/ac se falsis Prophetis/ rectam fidem subvertere annitentibus/opponentes/Ecclesiam militan-tem illustrissimam prius per se talem eam esse manifestarunt, officium exercere: & non nisi utilia concurrenti eorum sermonibus populo/ad uitiorum extirpationem/uirtutum laudem/animarum denique salutem fidelium meditanda/ & proferenda debere assumere : multa tamen/ & uaria contra institutiones/& exempla, que diximus/ quandoq; etiam scandalosa populis predicare/quod mentem certe nostram mirum in modum commouit/ dum nobiscum ipsi mente reuoluimus/q; illi officii imemores sui in suis sermonibus/non ad utilitatem audientium/ sed ad suam potius ostentationem laborantes, ua-

nis quorundam auribus blandiuntur : qui ad hoc iam deuenisse apparent/ut uerificetur dictum Apostoli ad Timotheum ita scribentis : Erit enim tempus/cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria iugiter coaceruabunt sibi Magistros prurientes auribus/& a ueritate quidem auditum auertent/ad fabulas autem conuertentur : Quorum falsas / ac inanes mentes predicantes ipsi prefati non modo in rectam/ueramq; uiam reducere minime student / sed illa maioribus etiam erroribus implicant, dum sine ulla Canonum attestacione/uel reuerentia/imo contra ipsas canonicas sanctiones/sacre scripture sensum/ multifariam pervertentes/temereq; ac perperam plerumq; interpretantes, contra ueritatem predicare/ terroresq; ac minas / multaq; alia propediem affutura, iamque ingruentia/ nulla prorsus legitima ratione muniti : sed suo dumtaxat sensui obsequentes/ comminantur/representant/adesseq; asseuerant, plerumq; etiam uana quedam/& inania/ & alia homini populis ingerere : & quod enormius est/ab eternitatis lumine/ & Sancti spiritus admonitione/ aut infusione illa se habere/asserere audent. Cumq; ii sub confictorum miraculorum mendaciis uarios errores / fraudesq; disseminant/denique populos, quos in euangelica doctrina sedulo instruere/& in uera fide re-

tinere / & conseruare deberent : sermones suos a
sensu / & preceptis uniuersalis Ecclesie retrahen-
tes / a sacrisq; Constitutionibus ; quas maxime se-
qui deberēt , deuiantes / auditores suos amouent/
ac longe faciunt a salute ; Per hec nāq; / & alia hu-
iusmodi / simplices homines , ut ad deceptionē
procliuiōres a uia salutis / & obedientia Romane
Ecclesie declinantes / in errores uarios perfacile in-
ducūtur ; Propterea Gregorius muneris peritissi-
mus / & feruore caritatis incensus / predicatorum ue-
hementer hortatur / & monet , ut dicturi ad popu-
lum / prudentes / cautiq; accedant ; ne dicendi im-
petu rapti / uerborū errorib; / quasi iaculis / audien-
tium corda configant ; Et cū sapientes fortasse ui-
deri desiderant / decepti / sperate uirtutis cōpagem
insipienter discendant ; Sepe nanq; uerborū effe-
ctus amittitur / cū loquacitate importuna / uel in-
cauta / audientium corda leuigantur , & sane in nul-
lo alio rudem in plebem maiori dāno / scandaloq;
afficiunt / q̄ cum , uel tacenda predicant , uel falsa /
& inutilia docendo / eam in errorem inducunt ;
Que quoniam huic sacre religioni / diuinitus in-
stituta , ut noua / & aliena / omnino contraria esse
noscentur , graui certe / accuratoq; sunt examine
digna / ne scandalum populo christiano / & suorum
auctorum / ac aliorum animabus interitū pariant ;

Nos igitur sancte dei Ecclesie / cui disponente do-
mino presidemus ; que quidem una est / & unum
deum predicat / colit , ac unam fidem firmiter / &
sincere cōfitemur / iuxta illud Prophete uaticiniū :
Qui habitare facit unius moris in domo , unifor-
mitatem (quantum cum deo possumus) postha-
bitam reducere / & retentam cōseruare ; Quiq; po-
pulo uerbum dei predicant / tales esse cupientes ,
ut eorum predicatione dei Ecclesia nullum scan-
dalum patiatur / & si qui corrigibiles sunt / ab iis ,
que proximis / nostrisq; tēporibus presumpserūt :
Cum nōnullos eorum / preter illa que diximus / in
predicationibus suis / nō uiam amplius dñi in uir-
tute docentes / nō Euangelium (ut deberent) ex-
planantes , sed conficta miracula / & noua / ac falsa
uaticinia / aliaq; leuia / & ab anilibus fabulis parū
distantia / magnūq; scandalū parientia / nulla de-
uotionis / & autoritatis ; eiusq; improbantis / ac re-
pellētis hec / habita ratione uastis clamoribus im-
primere / ac suadere ubiq; conantes ; Et ne Ponti-
ficali quidem dignitate fulgētibus / & aliis Eccle-
sie Prelatis parcentes / quibus potius honorem / ac
reuerentiam exhibere deberent ; sed in eorū perso-
nas / ac statum audacter / ac temere inuehi consue-
uisse constet / in futurum abstineant , ut tam peri-
culosum / contagiosumq; malum / ac mortifera pe-

illis radicatus euellatur : & arefactum / ita penitus
deleatur , ut nec memoria eius remaneat : Sacro
approbante Cōcilio statuimus / & ordinamus , ut
nullus / tam Clericus secularis / q̄ cuiuscūq; / etiam
Mendicantiū ordinis regularis / aut quouis alius ,
ad quem facultas predicādi / tam de iure / q̄ de con
suetudine / uel priuilegio / aut alijs ptinet , ad hmōi
officium exercendum admittatur / nisi prius per
superiorem suū respectiue diligēter examinatus ,
in qua re conscientia ipsius superioris oneramus :
ac morū honestate / etate / doctrina / probitate / pru
dētia / & uite exemplaritate ad illud aptus / ac ido
neus reperiatur : & hic quocūq; postea predicatu
rus accesserit / de hmōi examine / & idoneitate sua
per literas authenticas / seu alijs sui examinatoris / ap
probatorisq; , Episcopis / & alijs locorū Ordinariis /
fidem legitimā faciat . Mandantes omnibus : qui
hoc onus sustinent : quiq; in futurū sustinebunt :
ut euangelicam ueritatem / & sacram scripturam /
iuxta declarationem / interpretationem / & amplia
tionem Doctorū : quos Ecclesia / uel usus diutur
nus approbauit / legendosq; hactenus recepit / &
imposterum recipiet , predicent / & explanent : nec
quicq; eius proprio sensui contrariū / aut dissonū ,
adiiciant : sed illis semper insistant / que ab ipsius
sacre scripture uerbis rite / ac sane / & prefatorum

Doctorum interpretationibus intellectis / nō dis
cordant . Tempus quoq; prefixum futuroꝝ malo
rum / uel Antichristi aduentum / aut certum diem
iudicii predicare , uel asserere / nequaq; presumāt :
cum ueritas dicat , Nō esse nostrum nosse tempo
ra / uel momenta : que Pater posuit in sua potesta
te . Ipsosq; / qui hactenus similia asserere ausi sunt /
mentitos : ac eorum causa , reliquorum / etiam re
cte predicantium autoritati / nō modicum detra
ctum fuisse constet . Inhibentes omnibus / & sin
gulis Clericis secularibus / & regularibus prefa
tis : ceterisq; cuiuscūq; status / ordinis / & conditio
nis existant : qui hoc onus assument , ne de cetero
in sermonibus suis publicis , alia queq; futura / q̄
que ex literis sacris constant , predicere : nec illa a
Spiritusctō / uel diuina reuelatiōe se habuisse affir
mare : & alienas / inanesq; diuinationes asseueran
da / aut alio quoq; modo tractanda assumant : sed
ex diuine uocis precepto / Euangeliū omni creatu
re / cum uitioꝝ detestatione / & uirtutum cōmen
datione , enucleent / & declarent : & pacem / ac dile
ctionem mutuā / a Redemptore nostro tāto opere
cōmendatam / ubiq; fouentes , nō scindāt Vestem
inconfutilem Christi : sed ab Episcopos / & Prela
torum / ac aliorum superiorū / eorumq; status scan
dalosa detractione : quos corā uulgo / & laicis non

modo incaute/sed etiã intemperãter reprehendũt
& mordent: & ab eis male gestorũ (expressis quã-
doq; nominibus) aperta/& manifesta redargutio-
ne abstineant: Deniq; Constitutionem fe. re. Cle-
mentis Pape Quinti: que incipit, Religiosi: quã
tenore profentiũ innouamus/& approbamus, in-
violabiliter ab eis obseruari debere decernimus:
ut hac ratione ad utilitatem populi predicantes,
& cum dño lucrifacientes/ talentum quod ab illo
acceperant superlucrari/& eiusdem gratiã/& glo-
riam consequi mereantur. Ceterum / si quibus-
dam dominus futura quedam in dei Ecclesia in-
spiratione quapiam reuelauerit/ut per Amos Pro-
phetam ipse promittit, & Paulus Apostolus pre-
dicatorum Princeps: Spiritum inquit nolite ex-
tinguere, Prophetias nolite spernere: hos aliorũ
fabulorum/& mendaciũ gregi cõnumerari/ uel
aliter impediri minime uolumus: Extinguit nãq;
ipsius gratia spiritus (Ambrosio teste) si incipien-
tibus loqui/feruor contradictione sopitur/& tunc
Spiritu sancto iniuriã certe fieri dicitur. Et quo-
niã res magni momenti est, eo/ q; nõ de facili cre-
dendum sit omni spiritui/sed sint probandi spiri-
tus (teste Apostolo) an ex deo proueniant, Volu-
mus/ut lege ordinaria tales asserere inspirationes/
anteq; publicentur/aut populo predicentur/ex nũc

Apostolice Sedis examini reseruate intelligatur:
Qd si sine more periculo id fieri non ualeret: aut
urgens necessitas aliud suaderet / tunc eodem or-
dine seruato, Ordinario loci notificentur, ut ille/
adhibitis secum tribus/aut quatuor doctis/& gra-
uibus uiris, & hmõ negotio cum eis diligenter
examinato/ quando id expedire uidebunt/ super
quo eorum conscientias oneramus/licentiam con-
cedere possint. Si qui autem in hmõ predicatio-
nibus miracula falsa/ aut incerta, uel Prophetias
que ex sacra scriptura nõ constant, predicare: seu
Ep̄is/aut eorũ superioribus prefatis detrahere ausi
fuerint/ultra penas cõtra tales a iure statutas/ex-
cõicationis etiã sniam: a qua nõ, nisi a Ro. Pont.
(preterq; in mortis articulo cõstituti) absolui pos-
sint, eos incurrere uolumus: Et ut eorũ exemplo
alii attentare similia minime audeant/eis predica-
tionis etiam officium interdictum esse perpetuo
decernimus: Nõ obstantibus Constitutionibus/
& Ordinationibus/ac priuilegiis/indultis/ & lite-
ris Apostolicis, Ordinibus/ & personis prefatis:
etiam in Mari magno comprehensis: ac etiam a
nobis forsan approbatis/ innouatis / uel etiam de
nouo concessis: que quo ad hoc nolumus eis in
aliquo suffragari. ¶ Nulli ergo omnino hominũ
liceat hanc paginã nostrorũ statuti/ ordinationis/

operationis/mandati/inhibitionis/innouationis/
approbationis/ decreti/ & uoluntatis infringere :
uel ei ausu temerario contraire + ¶ Si quis autem
hoc attentare presumpserit/indignationem omni
potentis dei / ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum
eius se nouerit incursum + Dat[um] Rome in publica
Sessione in Lateranens[is] Sacrosancta Basilica solē
niter celebrata + Anno Incarnationis dñice Mille
simoquingentesimosexto + xix + Decembris
Pontificatus nostri Anno Quarto +

D. de Comitibus +